

ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ

пл. Народна, 4, м. Ужгород, 88008, тел.: (0312) 61-67-01, 61-55-36, 61-36-89,
веб-сайт: ecozakarpat.gov.ua, e-mail: central@ecozakarpat.gov.ua, код ЄДРПОУ 38766364

№ _____

На № _____

від _____

(дата офіційного опублікування в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (автоматично генерується програмними засобами ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля)

Підприємство об'єднання громадян експлуатаційно-виробниче підприємство «Учбово-спортивна база «Закарпаття» Всеукраїнського фізкультурно-спортивного товариства «Колос» агропромислового комплексу України

код ЄДРПОУ 02647591
(90202, Закарпатська область,
м. Берегово, вул. Корятовича, буд. 1)
(заявник та його адреса)

03.01.2020

(дата видачі)

N 24/02-02

(номер висновку)

20196123846

(реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля планованої діяльності)

№2075/02-02 від 05.12.2019

(номер і дата звіту про громадське обговорення)

ВИСНОВОК

з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності
з видобування ПОГ ЄВП УСБ «Закарпаття» термальних мінеральних вод
(ділянка свердловин № 2-т та № 8-т) Берегівського родовища
(м. Берегово, Закарпатська область)

За результатами оцінки впливу на довкілля, здійсненої відповідно до статей 3, 6-7, 9 і 14* Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», планованої діяльності з видобування підприємством об'єднання громадян експлуатаційно-виробниче підприємство «Учбово-спортивна база «Закарпаття»

(ПОГ ЕВП «УСБ «Закарпаття» ВФСТ «Колос» АПК України) термальних мінеральних вод (ділянка свердловин № 2-т та № 8-т) Берегівського родовища м. Берегово, Закарпатська область (далі – планована діяльність), встановлено, що:

процедуру оцінки впливу на довкілля планованої діяльності розпочато 14.06.2019 року шляхом оприлюднення повідомлення про плановану діяльність (реєстраційний номер справи в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля – № 20196123846) та 24.10.2019 року внесено до Єдиного реєстру звіт з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності (далі – Звіт з ОВД) і оголошення про початок громадського обговорення Звіту з ОВД;

повідомлення про плановану діяльність, яка підлягає ОВД, реєстр. №20196123846 оприлюднено на вебсайті департаменту екології та природних ресурсів Закарпатської облдержадміністрації, розміщене на дошках оголошень Берегівської райдержадміністрації та будинку культури Városi м. Берегово. Факти опублікування повідомлення про плановану діяльність в друкованих засобах масової інформації суб'єктом господарювання не надані.

Протягом 20 робочих днів з дня офіційного оприлюднення повідомлення зауваження та пропозиції до планованої діяльності обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля не надходили;

оголошення про початок громадського обговорення звіту з ОВД було оприлюднено на вебсайті департаменту, опубліковано в газетах: «Закарпатські оголошення» №43(967) від 25-31 жовтня 2019 та «Новини Закарпаття» № 43(4851) від 26 жовтня 2019, розміщене на дошках оголошень Берегівської районної держадміністрації та будинку культури Városi м. Берегово;

тривалість громадського обговорення планованої діяльності склала 25 робочих днів з моменту офіційного оприлюднення оголошення про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля і надання громадськості доступу до звіту з ОВД та іншої додаткової інформації, визначеної суб'єктом господарювання, що передається для видачі висновку з оцінки впливу на довкілля. Громадське обговорення звіту з ОВД планованої діяльності тривало до 27.11.2019;

громадське слухання з обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності відбулося 12 листопада 2019 року о 12⁰⁰ в актовому залі Берегівської райдержадміністрації за адресою: м. Берегово, вул. Мукачівська, 6.

Планова діяльність, основні характеристики та місце провадження планованої діяльності

Цілі планованої діяльності – видобування термальних мінеральних вод ділянки свердловин № 2-Т, № 8-Т Берегівського родовища для забезпечення водою спортивно-оздоровчих плавальних басейнів та обігріву споруд спортивного комплексу «Закарпаття» в осінньо-зимовий період.

Земельна ділянка площею 8.5 га знаходиться в північно-східній частині м.Берегово Закарпатської області на відстані біля 1 км від центру міста (кадастровий номер 2110200000:01:016:0174) – правокористувач громадська організація «Всеукраїнське фізкультурно-спортивне товариство «Колос», код ЄДРПОУ:01287191. Координати свердловин відповідно до ситуаційного плану

(графічний додаток 1): 2Т – Пн.Ш.48°12'42" Сх.Д.22°39'08", 8Т – Пн.Ш.48°12'46" Сх.Д. 22°39'11".

Місце провадження планованої діяльності визначено розташуванням ділянки свердловин № 2- Т та № 8-Т термальних мінеральних вод Берегівського родовища.

Свердловина (св.) № 2-Т працює в якості експлуатаційної з травня 1973, св. № 8-Т – з 1 серпня 1978. З 1989 – 2010 р. Берегівське родовище термальних мінеральних вод представлено двома експлуатаційними свердловинами (№ 2-Т та № 8-Т) та двома спостережними (№ 19-Т та № 15-Т), розташованими в межах депресійної воронки і віддаленими від умовного центру водозабору на відстань 290 і 490 м відповідно. Протоколом ДКЗ СРСР № 10700 від 18.08.1989 запаси Берегівського родовища оцінені в кількості за категоріями запасів: кат. В – 492 м³/добу (№ 2- Т) та 242 м³/добу (№ 8-Т); кат. С₁ – 137 м³/добу (№15-Т). З 2010 св. № 15-Т переведена в експлуатаційну і використовується туристичним комплексом «Жайворонок».

Видобування термальних мінеральних вод зі свердловин № 2-Т та № 8-Т здійснювалося ПОГ ЕВП «УСБ «Закарпаття» ВФСТ «Колос» АПК України на підставі спеціального дозволу на користування надрами №3476 від 25.10.2004 (термін дії до 25.10.2019). Водозабір нерівномірний, залежить від сезонів року і складає від 60 до 480 м³/добу, до 100 тис. м³/рік.

Термальні води свердловин № 2-Т та № 8-Т ділянки Берегівського родовища приурочені до баден-сарматських відкладів в північно-західній частині Берегівського склепінчасто-брилового підняття. На основі проведених досліджень встановлено, що в межах ділянки родовища, що розглядається, водоносні породи баден-сарматського віку залягають на глибинах від 650 (св. № 8-Т) до 830 м (св. № 19-Т). Водоносний горизонт високонапірний, перекритий товщею слабо проникних порід пот. 100-150 м і за ступенем захищеності від забруднення відноситься до захищених. Термальна мінеральна вода Берегівського родовища відноситься до солонуватих, борних, гарячих, хлоридних натрієвих; за газовим складом – вуглекислих і азотно-вуглекислих. Медичними показаннями при зовнішньому застосуванні води можуть бути такі хвороби: органів травлення; порушення обміну речовин, захворювання ендокринної системи, нервової системи; наслідків травм периферичної і центральної нервової системи; кістно-м'язової системи і сполучної тканини; шкіряні та гінекологічні. Для питного водопостачання використовуються прісні підземні води з мінералізацією до 0.3-0.8 г/дм³ в озерно-алювіальних утвореннях минайської світи в інтервалі 10-80 м.

Свердловина № 2-Т. Протягом 2017-2019 рр. мінералізація води в середньому становила 20 – 21.5 г/дм³. Основними аніонами в хімічному складі є: хлор, який за час експлуатації родовища знаходився в межах 10635 – 13472 мг/дм³; гідрокарбонат-іон – 2074 – 2806 мг/дм³. В польових умовах гідрокарбонат-іон визначений в 2500 – 3660 мг/дм³; сульфат-іон – 1230 – 1484 мг/дм³; фосфат-іон – до 0.05 мг/дм³. Серед катіонів у воді переважають натрій – 8048 – 9818 мг/дм³, калій – до 264 мг/дм³. кальцій – 180 – 270 мг/дм³. Нітрити та нітрати у воді відсутні. Окис кремнію визначалась в кількостях 5 – 30 мг/дм³. Температура води (Т) в залежності від величини водовідбору в процесі експлуатації коливається в межах 59 – 61°C. У складі вільного газу переважає вуглекислий газ 86.45 об'ємних %. Вода прозора, без кольору, солена на смак із слабким сірководневим запахом. За концентрацією

іонів водню вода нейтральна – рН 6,4-6,8; питома вага води – 1.016, газовий фактор – 0.3-0.5. З мікроелементів у воді наявні (мг/дм³): йод – 0.8-3.6; бром – 14.8–15.6; марганець – 0.02–0.13; нікель – до 0.0004; фтор – до 0.9; гідрофосфат – до 0.5; бор – 60-90. Нафтонові кислоти і феноли у воді не виявлені. Вода не є токсичною ні за одним показником, що нормується і не є агресивною. Концентрація основної маси мікроелементів, за виключенням бору, нижче порогових значень, що визначають специфічність мінеральних вод. В Одеському НДІ курортології були визначені наступні елементи (мг/дм³): літій – 3.59-11.03; залізо (II) – 1.6-1.8; ванадій – 0.05-0.1; мідь – 0.008-0.08; молібден – 0.02-0.03. Нафтонові кислоти і феноли у воді не виявлені. З інших елементів, що нормуються, у воді виявлені (мг/дм³): свинець – 0.021; селен – до 0.0001; уран – $6.5 \cdot 10^{-4}$; радій – $1.1-1.4 \cdot 10^{-7}$; органічні сполуки в розрахунку на водень – 5.42; арсен – до 0.04. Вода не є токсичною і не агресивною за показниками, що нормуються. Концентрація основної маси мікроелементів, за виключенням бору, нижче порогових значень, що визначають специфічність мінеральних вод.

Свердловина № 8-Т розташована в 125 м на північний схід від свердловини № 2-Т, виводить на поверхню води аналогічного складу. За фізичними властивостями вода солена, прозора, без кольору, має сірководневий запах. Реакція води нейтральна – рН=6.3 - 6.8; Т=58-60°C; за час спостережень в процесі експлуатації коливання мінералізації – 18 – 23 г/дм³. Основними аніонами в хімічному складі (мг/дм³) є: хлор–8686 – 12400; гідрокарбонат-іон –1928 – 2501; сульфат-іон – 891 – 1438; фосфат-іон – до 0.03. Серед катіонів у воді переважають (мг/дм³): натрій – 8048 – 9818, калій – до 264 мг/дм³. кальцій –180 – 270 мг/дм³. Нітрити та нітрати у воді відсутні. Окис кремнію – 5 – 30 мг/дм³. Серед катіонів у воді переважають (мг/дм³): натрій –7306 – 9091; кальцій – 201 – 270; магній –і 66-133. Польовими аналізами виявлено (мг/дм³): закисне залізо – 1– 0.25; амоній –2.5 – 38; окис кремнію –10 – 28. Вміст розчинної вуглекислоти – 301-628 мг/дм³. В пробах в незначних кількостях виявлені літій, молібден, стронцій, хром, нікель, ванадій, мідь; загальний сірководень ($1 - 5.44$ мг/дм³); з радіоактивних елементів – радій ($0.8 \cdot 10^{-10}$ г/дм³) і уран ($3.25 \cdot 10^{-7}$ г/дм³). Нафтонові кислоти та феноли не виявлені. Термальні води насичені газом. Газовий фактор на гирлі свердловини складає 0.27-0.3. За висновками Українського НДІ медичної реабілітації та курортології кондиційними водами Берегівського родовища є води з мінералізацією 18-25 г/дм³ хлоридного натрієвого складу з вмістом ортоборної кислоти не менше 80 мг/дм³ і Т= 50-60°C на гирлі свердловин. За хімічним складом мінеральні термальні води Берегівського родовища близькі водам джерела Шпрудель XII курорту Наугейм (Німеччина).

Водозабір підземних вод артсвердловинами № 2-Т та № 8-Т Берегівського родовища термальних вод ПОГ ЕВП «УСБ «Закарпаття» ВФСТ «Колос» АПК України здійснює на підставі дозволу на спецводокористування Держагенства водних ресурсів України №79/ЗК/49д-18 від 12.03.2018 (термін дії до 12.03.2021). Ліміт використання води з підземних джерел на власні потреби становить об'єм – 142.700 тис. м³/рік, 726.667 м³/добу;

Система водопостачання складається з: свердловини для прийому води із водоносного пласта; насосних станцій I-го підйому води із свердловин; водоводу для збору води та подачі її в басейни. Режим роботи свердловин переривчастий і

залежить від сезону. Відключення свердловин відбувається в ручному режимі. Термальні води експлуатуються шляхом примусового водовідбору і на даний час застосовуються насоси типу High Termal, Pedrollo або Grundfos пот. 20-30 м³/год. Глибина заглиблення насосів – 100 - 120 м. Від станції I підйому по водоводах вода подається у плавальні басейни Напірні лінії насосів обладнуються зворотним клапаном, засувкою, холостим скидом та краном для відбору проб води. Для контролю за відбором води на свердловинах встановлені лічильники. Над свердловинами облаштовані як підземні, так і надземні павільйони відповідно до СНиП II-31-74, які обладнані станціями управління та щитами електрообладнання. За всіма своїми показниками термальні мінеральні води відповідають нормам ДСанПіНів і доочищення не потребують.

Обмеження у використанні земліянок: навколо свердловин створений I пояс ЗСО площею 400 м² кожний (20x20 м) у відповідності до вимог ДБН В.2.5-74:2003 «Водопостачання. Зовнішні системи та споруди», територія озеленена та огорожена. Тут забороняється будь-яка діяльність, не пов'язана з експлуатацією свердловини. II-й пояс (обмежень) є і гірничим відводом ділянки родовища, має складну форму і розташований на лівому березі каналу Верке. Канал є його південною і східною межею.

Проект зон санітарної охорони свердловин № 2-Т і № 8-Т Берегівського родовища мінеральних термальних вод (підприємство об'єднання громадян експлуатаційно-виробничого підприємства «Учбово-спортивна база «Закарпаття») затверджений рішенням сьомої сесії VI скликання Закарпатської обласної ради №370 від 13.12.2011 року.

Проект зон санітарної охорони свердловин № 2-Т і № 8-Т Берегівського родовища мінеральних термальних вод підготовлений ПП «Екоміллениум» у 2018 році погоджений Держагенством водних ресурсів України № 789/ЗК/30-18 від 20.08.2018 і Держгеонадр України №21765/03/10-18 від 31.10.2018 та затверджений ПОГ ЕВП УСБ «Закарпаття» ВФСТ «Колос» АПК України у 2018 році.

Можливі впливи планованої діяльності на довкілля включають:

водоносний горизонт – змін у хімічному складі підземних вод не очікується; зміни в літологічному складі водовмісних порід не відбудеться;

підземні води – при видобутку підземних вод знижується рівень водоносного горизонту, але це не позначається на рівнях підземних вод першого від поверхні водоносного горизонту; забруднення підземних вод не відбувається, змін в хімічному складі не очікується;

поверхневі води – забруднення поверхневих вод не відбудеться.

повітря – при використанні глибинних електронасосів викидів в атмосферу забруднюючих речовин не відбувається, не призведе до зменшення випаровування і зниження вологості повітря;

кліматичні фактори, зміна клімату та викиди парникових газів – змін кліматичних умов не прогнозується, розсіювання забруднюючих речовин в атмосферу не відбувається. Викиди парникових газів при видобуванні підземних вод відсутні;

ландшафт – зміни сформованого раніше ландшафту відсутні;

фауна, флора, біорозмаїття – не зазнаватиме негативного впливу, забруднення

навколишнього середовища не відбуватиметься;

землі – стан земель не зазнаватиме негативного впливу. Земельні ділянки II-III поясу ЗСО свердловин і водозабірних споруд не вилучаються із сільськогосподарського обігу;

грунти – безпосереднього впливу немає, стан ґрунтів не зазнаватиме негативного впливу;

матеріальні об'єкти, включаючи архітектурну, археологічну та культурну спадщину – на території впровадження планованої діяльності матеріальні об'єкти архітектурної, археологічної та культурної спадщини відсутні;

соціально-економічні умови – вплив від впровадження планованої діяльності визначається створенням робочих місць для населення, сплатою податків в місцеві бюджети (в т.ч. сплата рентних платежів). Ріст спектру курортно-туристичних послуг, що можуть бути надані в районі. Популярність оздоровчих басейнів, що функціонують на мінеральних термальних водах, зростає з кожним роком.

Розташування об'єкту обумовлюється оптимальними геологічними, гідрогеологічними, геотермальними умовами розкриття продуктивного горизонту, територіальні альтернативи для яких відсутні. Технічні альтернативи впровадження планованої діяльності різняться у використанні типів електрозанурювальних насосів, глибини їх завантаження.

Департамент екології та природних ресурсів Закарпатської обласної державної адміністрації з урахуванням даних наведених у Звіті з ОВД, а саме, що:

планована діяльність. Планована діяльність передбачає видобування термальних мінеральних вод ділянки (свердловин № 2-Т, № 8-Т) Берегівського родовища для забезпечення водою спортивно-оздоровчих плавальних басейнів та обігріву споруд спортивного комплексу «Закарпаття» в осінньо-зимовий період.

Берегівське родовище термальних мінеральних вод в геоморфологічному плані – це Берегівське горбогір'я Закарпатської низовини з координатами центру родовища 48°13' північної широти та 22°39' східної довготи. В структурному плані родовище розташоване в північній частині Берегівського підняття на південний захід від кільцевого розлому, що обмежує Геленеську мегакальдеру. Геологічна будова ускладнена низкою розломів субширотного і субмеридіонального простягання із зміщенням по бортах від 50 до 200 м.

Земельна ділянка площею 8.5 га знаходиться в північно-східній частині м.Берегово Закарпатської області на відстані біля 1 км від центру міста (кадастровий номер 2110200000:01:016:0174) – правокористувач громадська організація «Всеукраїнське фізкультурно-спортивне товариство «Колос», код ЄДРПОУ:01287191. Координати свердловин відповідно до ситуаційного плану (графічний додаток 1): 2Т – Пн.Ш.48°12'42" Сх.Д.22°39'08", 8Т – Пн.Ш.48°12'46" Сх.Д. 22°39'11".

Видобування термальних мінеральних вод здійснювалося підприємством на підставі спеціального дозволу на користування надрами (№3476 від 25.10.2004, терміном дії до 25.10.2019). Водокористування з підземних джерел в кількості 142.700 тис. м³/рік, 726.667 м³/добу здійснюється на підставі дозволу на спеціальне водокористування № 79/ЗК/49д-18 виданого Державним агентством водних

ресурсів України в 12.03.2018 (термін дії дозволу до 12.03.2021) з умовами визначеними у висновку Держгеонадр України №2270/02/10-18 від 09.02.2018. Проект зон санітарної охорони свердловин № 2-Т і № 8-Т Берегівського родовища мінеральних термальних вод (підприємство об'єднання громадян експлуатаційно-виробничого підприємства «Учбово-спортивна база «Закарпаття») затверджений рішенням сьомої сесії VI скликання Закарпатської обласної ради №370 від 13.12.2011 року.

Проект зон санітарної охорони свердловин № 2-Т і № 8-Т Берегівського родовища мінеральних термальних вод підготовлений ПП «Екоміллениум» у 2018 році погоджений Держагенством водних ресурсів України № 789/ЗК/30-18 від 20.08.2018 і Держгеонадр України №21765/03/10-18 від 31.10.2018 та затверджений ПОГ ЕВП УСБ «Закарпаття» ВФСТ «Колос» АПК України у 2018 році.

вплив на геологічне середовище. Можливий потенційний вплив експлуатації водозабору на геологічне середовище при деформації земної поверхні у межах ліжок депресії свердловини. При експлуатації водозабору передбачається захист геологічного середовища в межах зони санітарної охорони: заборона розробки надр, підземного складування, буріння нових свердловин і будь-якого будівництва без узгодження з органами геологічного нагляду;

вплив на надра. При експлуатації відбувався негативний вплив на надра в результаті вібрації від роботи насосів, заборі підземних вод. Просторовий масштаб негативного впливу на надра від вібрацій оцінюється як точковий, часовий масштаб відповідає постійному, інтенсивність слабка;

вплив на підземні води. Вплив на підземні води при експлуатації свердловин в просторовому масштабі оцінюються як точковий, в часовому – постійний, по інтенсивності – слабкий. У відповідності до затвердженого Проекту зон санітарної охорони свердловин для виключення можливого негативного впливу на якість підземних вод навколо свердловин №№ 2-Т, 8-Т та забезпечення постійного високого рівня санітарно-гігієнічних умов встановлюються пояси зон санохорони для кожної із свердловин. I-й пояс ЗСО – суворого режиму у вигляді окружності радіусом 15 м зі свердловиною в центрі (площею 0.07 га); II-й пояс ЗСО – обмежень протяжністю 2107 м (площею 9.54 га); III-й пояс ЗСО – спостережень співпадають з межами округу;

вплив на поверхневі води. Безпосередньо поверхневі води при впровадженні планованої діяльності не використовуються. Просторовий масштаб впливу від видобування підземних вод на поверхневі води оцінюється як місцевий, часовий масштаб – постійний, інтенсивність помірна. Зміни в якості поверхневих вод відбуваються в межах, визначених розрахунками граничнодопустимих скидів (ГДС). Допустимі концентрації ГДС встановлені дозволом на спеціальне водокористування Державного агентства водних ресурсів України № 79/ЗК/49д-18 від 12.03.2018. Допустимий та фактичний обсяги скиду зворотних (стічних) вод в канал Верке становлять 23.168 м³/год, 90.095 тис. м³/рік. Ведеться контроль за якісним складом вод, що скидаються в канал;

вплив на землю. Вплив планованої діяльності на землі проявляється у обмеженні у використанні, забруднення земель не відбувається. Земельні ділянки загальною площею 0.21 га використовується ПОГ ЕВП «УСБ «Закарпаття» для облаштування I-го поясу ЗСО суворого режиму по 0.07 га навколо кожної свердловини та водозабірних споруд, в межах якого забороняються всі види діяльності, крім робіт пов'язаних з експлуатацією і ремонтом свердловин. Просторовий масштаб впливу від видобування підземних вод на землі оцінюється як місцевий, часовий масштаб – постійний, змін в стані земель не відбувається;

вплив на ґрунти, рослинність, тваринний світ. Опосередкований вплив на ґрунти здійснюється у вигляді зменшення їх вологості; в умовах надмірного зволоження є позитивне явище для ґрунтів. При експлуатації водоносного горизонту не відбувається відрив рівнів підземних вод від покривних суглинків. Зміни в літологічному складі водовмісних порід не відбуватимуться. Просторовий масштаб кумулятивного впливу на ґрунти від видобутку підземних вод оцінюється як місцевий, часовий масштаб – постійний, інтенсивність – незначна, зміни в природному середовищі нейтральні. Значимість впливу оцінюється як нейтральна, на тваринний світ вплив відсутній;

вплив на біорізномаяття. При видобуванні підземних вод вплив на біорозмаїття не передбачається;

вплив на атмосферне повітря. Викидів забруднюючих речовин при видобуванні підземних вод не передбачається, вплив відсутній. Технологією видобутку передбачена примусова експлуатація підземних вод з використанням глибинних відцентрових насосів, живлення яких відбувається за рахунок електроенергії. Вплив на довкілля зумовлений технологією та речовинами, що використовуються відсутній;

вплив шумового, світлового, теплового, радіаційного забруднення, а також випромінювання не виникає, впливу не буде. Відбувається незначний вплив на надра від вібрації насосного обладнання;

вплив на об'єкти культурної спадщини в межах території впровадження планованої діяльності відсутні. В межах сформованої депресійної воронки відсутні території, які мають особливе природоохоронне значення.

вплив на об'єкти культурної спадщини в межах території впровадження планованої діяльності відсутні. В межах сформованої депресійної воронки відсутні території, які мають особливе природоохоронне значення.

просторовий масштаб кумулятивного впливу на водоносний горизонт від видобутку мінеральних термальних вод оцінюється як місцевий, часовий масштаб – постійний, інтенсивність – незначна. Забруднення підземних вод внаслідок їх експлуатації не відбувається, змін в хімічному складі не очікується. В цілому

значимість впливу від видобування підземних вод на фізико-хімічні властивості води і бактеріологічний її стан оцінюється як низька – зміни відсутні.

ризик для здоров'я людей внаслідок видобування підземних вод відсутній;

ризик надзвичайних ситуацій при видобуванні підземних вод ділянки свердловин №№ 2-Т, 8-Т Берегівського родовища термальних мінеральних вод відсутній;

транскордонний вплив не передбачається.

Альтернативи планованої діяльності. Альтернатив нема, оскільки ділянка свердловин №№ 2-Т, 8-Т Берегівського родовища освоєна вже з 1973 р. і експлуатується за прямим призначенням протягом багатьох десятиліть.

Моніторинг підземних вод. Відповідно до п. 11 Звіту з ОВД моніторинг на ділянці свердловин № 2-Т, № 8-Т Берегівського родовища термальних мінеральних включає спостереження за водоносним горизонтом баркасівського комплексу безпосередньо в водозабірних свердловинах. Головні напрямки програми включають режимні спостереження за такими показниками: величина водовідбору; рівень підземних вод; температура підземних вод; хімічний склад підземних вод; фізичні властивості підземних вод; мікробіологічні характеристики підземних вод. Спостереження за кількістю і якістю підземних вод проводяться у відповідності з програмою робіт.

Відбір проб води для проведення хіміко-бактеріологічних аналізів проводиться відповідно до затвердженого графіка з періодичністю відбору проб: 1 раз/місяць – скорочений хімічний аналіз; 1 раз/півроку – розширений хімічний аналіз; 1 раз/місяць – бактеріологічний аналіз. Хімічний контроль якості води здійснюється лабораторією ГГРЕС ЗАТ «Укрпрофоздоровниця», лабораторією Експертно-технічного центру Управління охорони праці в Закарпатській області. Бактеріологічний контроль – відповідною Берегівською лабораторією. Результати всіх спостережень заносяться в спеціальні журнали та наносяться на графіки в хронологічному порядку. Для збереження та подальшої роботи з даними моніторингу створюється комплексна комп'ютерна база даних.

Відповідно до Звіту з ОВД на підприємстві передбачено організаційно-технічні попереджувальні заходи спрямовані для недопущення виникнення аварійних ситуацій та погіршення стану навколишнього природного середовища (поверхневих і підземних вод, земель, лісів, тваринного та рослинного світу). Важливим заходом по захисту підземних вод від виснаження та забруднення впроваджується постійний моніторинг мінеральних термальних вод для отримання інформації по гідродинамічних та гідрохімічних показниках водоносного горизонту з метою визначення та оцінки змін гідрогеологічних умов під впливом експлуатації водозабору та запобігання негативних наслідків впливу водовідбору на довкілля. Прямого гідравлічного зв'язку між водоносним горизонтом алювіальних відкладів немає і падіння рівня підземних вод в колодязях і забивних свердловинах не буде, видобуток мінвод не вплине на підземні води, що використовуються населенням для господарсько-питного водопостачання та

водоносним горизонтом у відкладах як баркасівського комплексу, так і баден-сарматського ярусів Берегівського родовища термальних мінеральних вод. Формування депресійної воронки, що зумовлене кумулятивним впливом інших об'єктів, вивчений групою експертів Державною комісією по запасах корисних копалин (ДКЗ) України. Зниження рівнів в центрі депресійної воронки складе 10-15 м, що становить біля 3.0% від п'езометричного рівня при допустимому 50% для напірних підземних вод.

Планована діяльність не приведе до погіршення умов проживання місцевого населення,

а також з урахуванням всієї інформації, зауважень та пропозицій, що надійшли протягом строку громадського обговорення, вважає допустимим провадження планованої діяльності з огляду на нижченаведене, а саме на те, що:

на підставі наведених у Звіті з ОВД оцінок ймовірних впливів на компоненти довкілля (геологічне середовище, ґрунти, землю, підземні та поверхневі водні ресурси, рослинність, тваринний світ, рівні шумового та вібраційного забруднення) сукупний вплив планованої діяльності при штатному режимі експлуатації в межах допустимих показників;

за результатами аналізу звіту з ОВД встановлено, що основний вплив планованої діяльності очікується на землю, надра, підземні та поверхневі води. При виконанні екологічних умов, встановлених для планованої діяльності, зазначені впливи на компоненти довкілля можуть характеризуватись як екологічно допустимі.

Екологічні умови провадження планованої діяльності:

1. Для планованої діяльності встановлюються такі умови використання території та природних ресурсів під час провадження планованої діяльності, а саме:

- отримати спеціальний дозвіл на користування надрами;
- виконання умов дозволу на спецводокористування та спеціального дозволу на користування надрами;
- винести в натуру I-й та II-й пояси ЗСО відповідно до проекту землеустрою;
- проведення санітарно-профілактичних робіт в межах поясів ЗСО, ревізії запірної арматури і насосного обладнання, їх технічний ремонт;
- чітке дотримання межі територій, що відведені для планованої діяльності;
- суворе дотримання та виконання санітарних заходів, передбачених проектом зон санітарної охорони водозабірної ділянки свердловин, технологічної схеми розробки родовища;
- систематичний контроль за санітарним станом території поясів ЗСО;
- раціональне використання земельних та водних ресурсів;
- дотримання вимог Кодексу України про надра, Земельного та Водного кодексів України;
- дотримуватись інших природоохоронних заходів, передбачених відповідними технологічними регламентами;

дотримання вимог природоохоронного законодавства.

2. Для планованої діяльності встановлюються такі умови щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій та усунення їх наслідків, а саме:

- виконання робіт в межах проектних рішень;
- недопущення розгерметизації гирла свердловин, проривів, пошкоджень трубопроводів та насосного обладнання;
- дотримання технологічного регламенту експлуатації свердловин та забезпечення надійного контролю за технічним станом обладнання;
- дотримання розробленого та затвердженого плану ліквідацій аварійних ситуацій, діючих норм і правил техніки безпеки і природоохоронних заходів планованої діяльності;
- забезпечення дотримання вимог чинного законодавства по охороні праці.

3. Для планованої діяльності встановлюються такі умови щодо зменшення транскордонного впливу планованої діяльності, * а саме:

- підстави для здійснення транскордонної оцінки впливу відсутні.

4. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із здійснення таких компенсаційних заходів ** :

- своєчасна та в повному обсязі сплата обов'язкових платежів та екологічного податку до відповідних бюджетів; оплата компенсаційних збитків при аварійних ситуаціях..

5. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із запобігання, уникнення, зменшення (пом'якшення), усунення, обмеження впливу планованої діяльності на довкілля **, а саме:

- забезпечити контроль за дотриманням технологічних регламентів виробничої діяльності;
- періодичне обстеження території у межах поясів ЗСО та виявлення потенційних джерел забруднення;
- забезпечення звітності за формами 7 ГР та 2 ТП;
- контроль за герметичністю оголовку та технічним станом стовбуру свердловин, якістю та температурою термальної води, цілісністю водогонів (ліквідація протікання води);
- у разі виникнення ускладнень при експлуатації свердловин вжити заходи з їх усунення, своєчасне проведення ремонтно-ізоляційних робіт, консервації або ліквідації свердловини;
- забезпечити охорону ґрунтів, поверхневих вод від забруднення відходами; передача утворених відходів для подальшого поводження ліцензованим організаціям;
- виконання робіт в межах проектних рішень та дотримання технологій, передбачених при впровадженні планованої діяльності;
- дотримання вимог природоохоронного законодавства.

6. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із здійснення після проєктного моніторингу **, а саме:

контроль щодо впливу на довкілля планованої діяльності та постійний моніторинг відповідно напрямків програми моніторингу (п. 11 Звіту з ОВД).

Примітка: Якщо під час провадження планової діяльності, буде виявлено значний негативний вплив цієї діяльності на життя та здоров'я населення чи довкілля та якщо такий вплив не був оцінений під час здійснення оцінки впливу на довкілля та/або істотно змінює результати оцінки впливу цієї діяльності на довкілля, рішення про провадження такої планованої діяльності за рішенням суду підлягає скасуванню, а діяльність - припинено.

7. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із здійснення додаткової оцінки впливу на довкілля на іншій стадії проєктування **, а саме:

здійснення додаткової оцінки впливу на довкілля планованої діяльності видобування ПОГ ЕВП «УСБ «Закарпаття» ВФСТ «Колос» АПК України термальних мінеральних вод (ділянка свердловин № 2-т та № 8-т) Берегівського родовища (м. Берегово, Закарпатська область) не передбачається.

Висновок з оцінки впливу на довкілля є обов'язковим для виконання. Екологічні умови, передбачені у цьому висновку, є обов'язковими.

Висновок з оцінки впливу на довкілля втрачає силу через п'ять років у разі, якщо не було прийнято рішення про провадження планованої діяльності.

**Начальник відділу оцінки впливу
на довкілля та моніторингу
навколишнього природного
середовища**

Ігор УРИСЬ

**Директор департаменту екології
та природних ресурсів Закарпатської
обласної державної адміністрації**

Юрій ШПОНТАК

* Якщо здійснювалася процедура оцінки трансграничного впливу.

** Якщо з оцінки впливу на довкілля випливає така необхідність.